

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 13C/8/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512207778
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2018:2512207778.2

Rozhodnutie

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Dominikou Horváthovou v spore žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., IČO: 35 838 825, so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, právne zastúpená: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 47 255 706, so sídlom Michalská 14, 811 03 Bratislava, proti žalovaným v 1. rade: R., v 2. rade: E., o zaplatenie 14.431,62 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej v 1. rade a žalovanému v 2. rade súd náhradu trov konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 22.06.2012 domáhal, aby súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 14.431,62 eur, úrok vo výške 12.10% ročne z istiny od 22.12.2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9% ročne z istiny od 22.12.2010 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovaným od pôvodného veriteľa: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej len „Postupca“) na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010. Postupca a žalovaná v 1. rade uzavreli dňa 11.11.2005 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0284260743 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej bol žalovanej v 1. rade poskytnutý úver vo výške 9.958,18 eur. Na zabezpečenie návratnosti záväzku uzavrel postupca a žalovaný v 2. rade dňa 11.11.2005 Dohodu o ručení (ďalej len „Dohoda o ručení“). Splnomocnená spoločnosť Platíť sa oplatí s.r.o. listom zo dňa 17.02.2011 - Výzva na zaplatenie, vyzvala žalovaných na úhradu záväzku a informovala ich o tom, že záväzok sa stal splatným. Pohľadávka pozostáva z istiny vo výške 12.376,88 eur, nezaplatené úroky vo výške 58,77 eur, úroky z omeškania vo výške 1.993,65 eur. K žalobe pripojil nasledovné listiny, ktoré navrhol vykonať ako dôkazy: Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 28.12.2010 adresované žalovanej v 1. rade, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 28.12.2010 adresované žalovanému v 2. rade, Dohoda o ručení, Zmluva, Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1424/2010/CE zo dňa 21.12.2010.

3. Žalovaná v 1. rade sa k žalobe nevyjadrila, napriek tomu, že jej žaloba s prílohami a výzvou na vyjadrenie bola doručенá dňa 31.01.2013. Žalovaný v 2. rade sa k žalobe nevyjadril, napriek tomu, že mu žaloba s prílohami a výzvou na vyjadrenie bola doručенá dňa 26.02.2013.

4. Písomným podaním doručенým súdu dňa 10.10.2017 žalobca uviedol, že podľa jeho názoru ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje výnimky z bankového tajomstva, vplyv na platnosť postúpenia pohľadávok nemá. Poukázal aj na nález ÚS SR sp.zn.: IV. ÚS 15/2014, ktorý upriamuje pozornosť na to, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je prioritá výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmlúv. Ďalej poukázal na nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 640/2014 a nález ÚS ČR sp. zn.: III. ÚS 3900/12 zamerané na upustenie od prílišného formalizmu súdu v súvislosti s výkladom prejavu vôle.

5. Súd sa oboznámil s obsahom predložených listinných dôkazov, ako aj s obsahom celého súdneho spisu, súd zistil tento stav veci: zo Zmluvy vyplynulo, že Postupca sa zaviazal žalovanej v 1. rade poskytnúť spotrebný úver vo výške 300.000,- Sk (9.958,18 eur) s úrokovou sadzbou vo výške 12,10% ročne, výškou splátky 50,- Sk mesačne a konečnou splatnosťou úveru dňa 10.11.2015. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1424/2010/CE zo dňa 21.12.2010 vyplynulo, že Postupca postúpil žalobcovi pohľadávky špecifikované v prílohe č. 1. Z prílohy vyplynulo, že pod por. č. 2588 bola postúpená aj pohľadávka voči žalovanej v 1. rade. V kolónke - splatnosť je uvedený deň 01.02.2009. Z Dohody o ručení vyplynulo, že ju uzavrel Postupca ako veriteľ a žalovaný v 2. rade ako ručiteľ, ktorý sa zaviazal, že uspokojí pohľadávky veriteľa, ak ich nebude plniť dlžníčka - žalovaná v 1. rade.

6. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), v znení ku dňu uzavretia Zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7. Podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d) ObZ, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zmluvy o úvere (§ 497).

8. Podľa § 52 ods. 1 až 3 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 2 písm. a) a b) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení ku dňu uzavretia Zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme, b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

10. Súd mal z listinných dôkazov nesporne za preukázané, že medzi Postupcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 11.11.2005 uzatvorená Zmluva, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver. Hoci predmetná zmluva o úvere je zmluvou podľa § 497 Obchodného zákonníka a jedná sa v danom prípade o absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), zároveň je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z. z.. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o formulárovú (typovú) zmluvu pripravenú vopred právnym predchodcom žalobcu, ktorej obsah nemala žalovaná možnosť reálne ovplyvniť alebo pozmeniť. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny.

11. Podľa § 524 ods. ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

12. Otázka, či žalobca môže byť v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom

hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

13. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

14. Pokiaľ ide o stanovenie podmienok pre postúpenie pohľadávok banky alebo pobočky zahraničnej banky na tretiu osobu v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách, súd je toho názoru, že toto ustanovenie je k ustanoveniu § 524 Občianskeho zákonníka upravujúceho postúpenie pohľadávok právnou normou *lex specialis*, ktorá sa uplatní prednostne. Sprisnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky je náležité z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je vždy zachovaná kontinuita náležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi účastníkmi zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. (por. napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn.: 9Co/264/2016).

15. V predmetnom prípade Zmluva o postúpení pohľadávok bola nepochybne uzavretá dňa 21.12.2010, jej súčasťou bola aj príloha, z ktorej vyplynula špecifikácia pohľadávky voči žalovanej. Žalobca súdu predložil aj Oznamenie o postúpení pohľadávok zo dňa 28.12.2010, ktoré žalobca zaslal žalovanej. Za nepochybné však súd nemohol považovať, že došlo k postúpeniu pohľadávky platne s poukazom na ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. V danom prípade nebola splnená podmienka, že by Postupca písomne vyzval žalovanú na splnenie dlžnej pohľadávky pred postúpením pohľadávky. Takúto listinu žalobca súdu nepredložil.

16. Nemožno ani uzavrieť, že by záväzok žalovanej v 1. rade bola splatný v čase postúpenia pohľadávky. Žalobca síce uviedol, že splnomocnená spoločnosť Platiť sa oplatí s.r.o. zaslala žalovaným list zo dňa 17.02.2011 - Výzva na zaplatenie, z ktorej malo vyplývať, že záväzok vyplývajúci zo Zmluvy sa stal splatným. Takúto listinu však žalobca súdu nepredložil. Pokiaľ by tak aj učinil a z Výzvy na zaplatenie by vyplynula informácia, že záväzok sa stal splatným v minulosti a táto výzva samotná by nebola samotným právnym úkonom smerujúcim k jednorazovému zosplatneniu pohľadávky, súd by nemohol mať za preukázané, kedy k zosplatneniu pohľadávky došlo. Zo Zmluvy čl. I vyplynulo, že konečná splatnosť úveru nastala až dňa 10.11.2015, t.j. až 5 rokov po tom, ako došlo k postúpeniu pohľadávky. Z prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok v kolónke - splatnosť je uvedený deň 01.02.2009. Žalobca však súdu nepredložil listinu, z ktorej by vyplynulo, že k zosplatneniu úveru malo dôjsť práve v tento deň. Nebola preto splnená ani podmienka v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. o bankách, že klient bol nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči banke v takom rozsahu a výške, ako bolo pojaté do prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok.

17. Z § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne

išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda Postupca postúpil predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupoval v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách. Totiž, keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21.12.2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ (pre rozpor so zákonom). (por. napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn.: 23Co/211/2016)

18. Žalobca nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanej bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách. Nemožno považovať za preukázané, že je postúpenie platné a že sa žalobca stal platne a účinne veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie. Na základe vyššie uvedeného súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

19. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a čl. 17 CSP tak, že síce úspešným žalovaným v 1. a 2. rade vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, ale nakoľko zo spisu nevyplýva, že by žalovaným akékoľvek trovy vznikli (úplná pasivita žalovaných v 1. a 2. rade) náhradu trov konania voči žalobcovi im nepriznal s prihliadnutím na čl. 17 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Piešťany.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 až 3 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku).